

av Maria Ferm m.fl. (MP)

Kritisk granskning av bilder i digital form

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen beslutar att i 23 § första stycket 2 lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk stryka bisatsen ”dock inte i digital form”.

Motivering

Den digitala miljön sägs utgöra ett större hot mot upphovsmannen än tryckta medier. Detta får inte användas som ett argument mot att tillåta en kritisk granskning av offentliggjorda verk, en granskning som borde ske oavsett vilket medium som kritiken framförs i. All kritisk granskning borde uppmuntras oavsett forum för kritiken.

Dessutom borde bildanalyser få innehålla just bilder för att läsaren ska få skaffa sig en egen uppfattning om den kritik som framförs. Det ska inte spela någon roll om publicering sker i tryckta medier eller på internet. Fallet då bloggaren Genusfotografen blev stämd för att kritiskt ha granskat fotografier från Arlanda Xpress sommaren 2012 visar på utmaningarna med tillämpningen.

Kritisk granskning av bilder är tillåtet i tryckta medier, men inte i digital form, enligt 23 § första stycket 2 lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (URL). Paragrafen hindrar publicering av bilder i samband med kritisk text, däremot så tillåter tidigare paragraf framställning av kritik när det kommer till att citera offentliggjorda verk i digital form. Både uppdelningen av tryckta medier och digitala och uppdelning av bilder och text är olycklig och bör förändras.

Anledningen till lydelsen i 23 § första stycket 2 om att inte kunna återge verk i kritisk text har sitt ursprung i en – enligt min mening – feltolkning av det så kallade infosocdirektivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001, om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i

informationssamhället. Sverige bör därför enligt min mening ändra sin tolkning av direktivet och tillåta återgivning av konstverk i anslutning till kritiska texter även i digital form på precis samma sätt som det tillåts för citat ur offentliga verk. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 23 september

2013

Maria Ferm (MP)

Agneta Börjesson (MP)

Mats Pertoft (MP)

Gunvor G Ericson (MP)